

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 21-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Rimski razgovori Neporušljive vezi Entente cordiale

London, 20. julija.

V angleških in francoskih političnih krogih so razgovori madžarskih in italijanskih državnikov v Rimu vzbudili mnogo zanimanja, čeprav jih je močno zasenčil vladarski obisk v Parizu. Že vse poslednje mesece so ti krogi z zanimanjem pričakovali, kakšna usoda bo doletela rimske protokole in ali bodo vobče preživeli priključek Avstrije k Nemčiji. Vprav v tem vprašanju naj bi bil po informacijah londonskih kakor tudi pariških diplomatskih krogov glavni razlog Imredyjevega potovanja v Rim. Kakor za Madžarsko je to vprašanje aktualno tudi za Italijo, ki si bo morala kljub dobri žetvi tudi letos nakupiti nekaj pšenice v tujini, obenem pa si nadomestiti avstrijski les in rude.

Dogodki v poslednjih šest mesecih, pravijo »Times« v svojem komentarju, so vsilili vsem podunavskim državam in tudi Italiji enotno stališče glede na njihove odnose do Nemčije, ki so postali za vse življenjskega pomena. Italiji se je prav sedaj ponudila prilika, da učinkoviteje podpre Madžarsko pri ureditvi njenih odnosov s sosedi, združenimi v Mali antanti. Ta naloga italijanske politike bo toliko lažje izvedljiva, ker so odnosi Italije z Jugoslavijo postali precej intimni.

Pariški »Temps« beleži o tej stvarji, da je Mussolini že v svoji zdravici predsončnim izrecno opozoril na Jugoslavijo in čeprav je tudi Imredy v svojem odgovoru — čeprav z večjo rezerviranostjo — pomislil nanjo, ko je omenil spravljivostjo. Po informacijah lista se celo že povsem konkretno pripravlja ustanovitev novega gospodarskega trikota v Srednji Evropi, ki bo imel svoja oglišča v Rimu, Beogradu in Budimpešti. Premagati je treba le še težave, ki se pojavljajo za tak primer slovanski partnerici spricho njenih obveznosti v okviru Male antante. A tudi interesi Male antante so se v zadnjem času v marsičem spremenili. Os Rim - Berlin je postala zelo aktivna in nedvomno bo njen vpliv vedno večji ne le v Jugoslaviji, nego tudi v Češkoslovaški in Rumuniji. Vse te tri države se bodo morale osi približati, čeprav načelno ne marajo sprejeti nikake obveznosti, s katero bi kakorkoli priznale postulate osi. Italija dejansko niti Madžarske na sili, da bi se n. pr. priključila proti komunističnemu bloku ali pa zapustila Društvo narodov.

Tudi »Daily Mail« poroča, da so se večrajšnji razgovori v Rimu nanašali v prvi vrsti na novi italijansko-jugoslovensko-madžarski trikot.

Končno dodaje k tem vestem »Daily Telegraph«, da so v sekundarni zvezi z načelno ureditvijo problema o nadaljnjem italijanskem političnem in gospodarskem sodelovanju z državami v Srednji Evropi, včeraj razpravljali tudi o usmeritvi madžarskega zunanega blagovnega prometa proti Trstu. Znano je, da je italijanska vlada tržaškim gospodarskim krogom zagotovila, da bo čuvala njihove interese. — Nemška vlada je po priključku Avstrije sicer formalno zagotovila Trstu skoraj enake tarifne ugodnosti, kakor jih je bil deležen po jadranski železniški tarifi, ven dar pa dejansko ni pričakovati, da bo mogoče te ugodnosti sploh kdaj izkoristiti. Zaradi tega je tudi še bolj razumljivo prizadevanje po obeleženju preosnovi rimskih protokolov in prestavi njihovega teritorialnega območja v smeri proti jugovzhodu.

Sprejemi pri dr. Stojadinoviću

BLED, 21. julija. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je sprejel včeraj dopoldne francoskega po-

PARIZ, 21. julija. Na snočnji slavnostni večerji v elizejski palači je predsednik Lebrun v svoji zdravici izjavil med drugim, da mu je v veliko veselje, ker lahko nasproti angleškemu kralju in angleški kraljici tolmači čustva odkritosrčnega veselja vsega francoskega naroda, da sta obiskala Pariz. Obe državi, Francija in Anglija, sta povezani z ideali svobode in miru. Obe sta solidarni, obe imata enaka naziranja o človeških vrednotah ter hočeta pospeševati napredek človeštva. Predsednik je prepričan, da se bo angleški kralj skupno s francosko vlado prizadeval pridobiti tej živi realnosti enak učinek tudi v Angliji.

Angleški kralj Jurij VI. se je v svojem govoru zahvalil za izraze veselja in priščnosti ter poudaril, da je najbolj vesel, ker ga je njegova prva pot v inozemstvo privedla v francosko prestolnico. Zgodovina je pokazala, da sta usodi obeh držav nerazdružljivo povezani. Dolgoletno sodelovanje med obema državama je prineslo dokaze, da vodijo obe enaki ideali. Oba naroda enako spoštujeta demokratična načela zvestobe, ki najbolj ustrezajo njune naravnemu geniju, in tudi v bodoče bosta obe spoštovali dobrote individualne svobode. Mi smo ponosni na to našo politično veroizpoved, v kateri nismo osamljeni, toda zavedamo se tudi, da prinaša ta veroizpoved mnogo odgovornosti.

Angleški kraljevski par je zajtrkoval v svojih apartmajih, ob 9.50 pa je kralj prisel s Quai d'Orsay k Slavoloku zmage pred spomenik Neznane junaka. Ob njegovem prihodu so mu vojaške čete izkazale čast, godbe pa odsvirale angleško in francosko himno. Vse naokoli so bile ogromne množice ljudi, ki so kralja pozdravljale z navdušenimi ovacijami. Kralj je položil na grob Neznane junaka venec ter se nato vpisal v spominsko knjigo. Po poklonitvi se je razgovarjal z bivšimi bojevniki, ki so bili tam zbrani, ob 10.15 pa se je vrnil v palačo na Quai d'Orsay, kjer ga je prav tako navdušeno pozdravljala ogromna množica ljudi.

Ob 10.30 sta predsednik Lebrun in njegova soproga prišla po kraljevski par, da

Naraščajoča nevarnost vojnega spopada med Rusi in Japonci

TOKIO, 21. julija. Tukajšnji krogi računajo z možnostjo izbruhov vojne s sovjetsko Rusijo. Pri tem bi Japonske ne vodili imperialistični cilji, ampak izključno obramba Mandžurije in Koreje pred sovjetskim osvajanjem. Mikado Hirohito je sprejel včeraj šefa generalnega staba, ki je bil v dolgi avdienci. Doznava se, da je avdiencia z vzezi tudi z najnovejšimi dogodki ob meji Mandžukua.

Za modernizacijo Rogaške Slatine 10 milijonov dinarjev

LJUBLJANA, 21. julija. Glavna podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani je dovolila zdravilišču Rogaška Sla-

slanika Brugera, nadalje zastopnika generala Franca na našem dvoru Garcia del Comino. Razen tega je sprejel tudi bana dr. Natlačna, bana dr. Ružiča, senatorja dr. Paunkovića in Lujo Vojnoviča ter zagrebškega župana dr. Pečića.

Teror henleinovcev

PRAGA, 21. jul. »Slovenski hrast«, glasilo min. predsednika dr. Hodže piše danes, da so po večrajšnji posvetovanjih

skupno obiščejo pariško mestno hišo, kamor so prispeli ob 10.55. Tudi tu jih je pričakovalo mnogoštevilno občinstvo ter pozdravljalo z viharnimi vzkliki. Ko so prišli v veliko slavnostno dvorano občinske palače, je kraljevski par pozdravil pariški župan Prevost Delone, ki je v svojem govoru poudarjal tradicionalne zveze prijateljstva med francoskim in angleškim narodom.

Kralj Jurij je na pozdrav odgovoril z naslednjimi besedami:

»Moj ded je bil že l. 1903. tukaj na obisku in je položil temelje za antanto med Francijo in Anglijo. Moj oče je prispel semkaj aprila 1. 1914., da bi še bolj podkrepil to antanto, ki je kmalu nato prestala ognjeni krst. Danes sem prišel jaz in lahko ugotovim, da ta antanta od tedaj ni prav nič izgubila moči in življenjske sposobnosti.«

Kralj je nato v svojem imenu in v imenu kraljice izrekel zahvalo za prišrčni sprejem, nakar so mu bili predstavljeni člani pariškega mestnega sveta. Kraljevski par se je nato po Seini vrnil na Quai d'Orsay.

Ob 12.45 je angleški kraljevski par odšel v angleško poslaništvo, kjer je bil svečan obed. Pred tem je kralj v poslaništvu sprejel predsednike treh pariških mednarodnih klubov, katerih član je tudi sam. Po obedu je predsednik Rdečega križa Wiliers izročil kralju in kraljici častni trak Rdečega križa.

Popoldne je bil sprejem na prostem v gradu Bagatelle v Bois de Boulogne, zvečer pa diner v poslaništvu in končno slavnostna predstava v operi.

PARIZ, 21. jul. Danes so se vršili diplomatski razgovori na svečanem obedu, ki ga je na Quaiu d'Orsay priredil zunanji minister Bonnet na čast lordu Halifaxu. Obedu sta se udeležila tudi ministrski predsednik Daladier in predsednik poslan. zbornice Herriot.

Francosko-angleški razgovori, ki so se začeli takoj po obedu so samo nadaljevanje pogajanj za francosko-angleško sodelovanje.

BERLIN, 21. julija. Po poročilih iz Moskve je tamošnji japonski poslanik Šigemitsu posetil zunanjega komisarja Litvinova in mu sporočil zahteve Japonske, da umakne sovjetska Rusija svoje čete z madžarskega področja. Litvinov je vztrajno naglašal, da ne pripada po sovjetskih četah zasedeno ozemlje Madžuriji, ampak sovjetski Rusiji. Navzlic enournemu razgovoru ni bilo mogoče doseči sporazuma.

tina za modernizacijo zdravilišča znesek 10 milijonov dinarjev kot posojilo za dobo 15 let s 7% obrestmi.

političnega odbora ministrov s prezidentom republike dr. Benešem pripravljala pogajanja o kompleksu narodnostnih zakonov dospela v zaključni stadij. O tehničnimi podrobnostih bo razpravljala parlamentarni odbor šestorice, nato pa bo ministrski svet odobril končno besedilo osnutkov, ki bodo predloženi parlamentu. Ministrski predsednik je v teku današnjega dneva sprejel zastopnike opozicijskih madžarskih strank ter jih informiral o načelih narodnostnega statuta. Značilno je,

da madžarski tisk v Budimpešti danes zelo mirno piše o teh pogajanjih. Sudetsko-nemški tisk pa pravi, da Nemci ne bodo trpeli nobenega parlamentarnega oktroiranja da torej ne bodo priznali parlamentarnega dela glede teh osnutkov, ako ne bo prej dosežen sporazum s sudetskimi Nemci. Pogajanja se po njegovem mnenju sploh še niso začela. — Češkoslovaški listi prinašajo danes poročila iz mešanih krajev o terorju, ki ga tankaj sistematsko izvaja sudetsko-nemška stranka. Življenje za za Čehe in pripadnike drugih narodnosti v teh krajih skoro nevdružno, ker se izvaja najstrožji bojkot proti vsem. Vse ozemlje mešanih krajev je polno agitatorjev.

Mandžurski incident

TOKIO, 21. jul. AA. Agencija Domej poroča, da je prišlo do pogajanj med zastopniki Japonske in Rusije zaradi incidenta na mandžurski meji. Japonski zastopniki, ki so v ponedeljek zvečer odšli v glavni stan poveljstva ruskih obmejnih čet, da izročijo predloge Japonske, se še niso vrtili, zaradi česar obstoji nevarnost, da so ruske oblasti japonske parlamentarce zadržale s kakšno pretvezo.

Kitajska ofenziva

LONDON, 21. julija. Ob Jangceju se je pričela močna kitajska ofenziva. Veliki oddelki vojske, ki so se zbrali na obeh bregovih Jangceja, so včeraj popoldne prešli v napad, ki ga je pripravilo kitajsko topništvo in letalstvo s hudim obstreljevanjem japonskih postojank. Ogenj iz kitajskih baterij je trajal 6 ur. Še zvečer se je razvnela velika bitka za Lingsheking, ki je 15 km vzhodno od Hukova. Cela kitajska divizija je v naskoku navalila na mesto in ga v dveh urah zavzela. Obenem so drugi oddelki kitajske vojske pognali Japonce iz Pengceja in Hsianga, japonska fronta pa je bila prebita še na raznih drugih krajih. Davi so se kitajski oddelki borili že s posameznimi skupinami japonske vojske, ki se umika.

Japonci so skušali paralizirati kitajsko ofenzivo z velikim napadom na Kiukiang, ki pa se jim je popolnoma izjalovil.

Po informacijah kitajskega letalskega štaba je kitajskim letalom v zadnjem času uspelo potopiti 21-japonskih vojnih ladij ter 19 nadaljnjih močno poškodovati, da niso več za rabo, včeraj pa so kitajska letala potopila nadaljnje štiri japonske topničarke in monitorje.

Tudi v severnem delu pokrajine Anhvej so se razvneli novi boji. Kitajci tam močno ogrožajo japonske postojanke pri Kaočinu, srednjem Šantungu pa so kitajski četniki močno ojačili svojo akcijo ter koncentrično napadli mestoce Tajan, ki so ga Japonci le s težavo obdržali v svoji oblasti. Japonci so bili tam zdecimirani.

Plinskih mask je zmanjkalo v Češkoslovaški

V Pragi in drugih čeških mestih je veliko povpraševanje po plinskih maskah. Trdke so prodale že svojo zalogo, tovarne pa ne morejo takoj ustreči številnim naročnikom. Rastoče povpraševanje po plinskih maskah ima svoj vzrok v državnem zakonu, po katerem mora imeti do 30. junija vsak državljan svojo masko proti strupenemu plinu. Takile zakoni se bodo najbrže kmalu udomačili tudi v ostalih državah Evrope.

Podprimo nabiralno akcijo za gradnjo doma matičnega Sokola

Sportna gibanja

Gostovanje subotškega ZAKA v Mariboru

Precej zanimanja se opaža za nedeljsko tekmo naših Železničarjev s simpatičnim moštvom iz Subotice. Predvsem se z zanimanjem pričakuje start Železničarjev v prvi večji prireditvi na svojem igrišču.

Železničar, ki si je za letošnjo prvenstveno sezijo dokaj ojačil svoje moštvo, bo deloma svoje nove sile preizkusil že nedeljo v tem srečanju s prvokom subotške podzveze, tako da si bomo že lahko približno ustvarili sliko bodoče enajstoričice, ki se v ostalem nadeja, da bo letos uspešno posredovala v prvenstvenem tekmovanju podsavezne lige. Nedeljska prireditve bo obenem uvod k jesenski nogometni sezoni in ima SK Železničarjev na sporedu še več večjih nogometnih tekem, ki bodo meseca avgusta ob priliki Mariborskega tedna.

Vse torej kaže, da je naš Železničar postal vsestransko razgiban in podjeten. Vsi vemo, da samo tekme z močnimi nasprotniki dajejo vsakemu klubu možnost in priliko do razvitka in napredka. Tako je tudi pri nas, kjer vsi naši klubi v času takozvane mrtve sezone žive v letargiji, brez pravih priprav za bodočo prvenstveno kampanjo. Razmere, v katerih živijo danes naši klubi in razmere, v katerih je ves naš sport, posebej še nogometni, ne dajo možnosti polnega razmaha in pravega razvoja. Zato danes vsi naši klubi visijo med negotovostjo in upanjem v boljše bodočnost. Le redkim klubom je dana sem pa tja prilika, da si lahko privoščijo včasih malo »prijateljstva«, čeprav je to vselej zvezano ne le z velikimi stroški, pač pa tudi s precejšnjim rizikom.

Kljub vsemu temu in takemu se je naš Železničar odločil za takšen »prijateljsek« s tem, da je povabil za nedeljo v goste močno enajstoričico iz Subotice, skorajda vodilni klub vzhodnega dela naše države, ki je dovolj močan, da bi bil vsaj enakovreden vsakemu ligaškemu klubu. Tekma med ŽAKom in Železničarjem bo v nedeljo 24. julija na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti in sicer ob vsakem vremenu.

Najboljši lahkootlet Maribora bodo tekmovali na letošnjem tekmovanju za prvenstvo Maribora, ki se prične jutri v petek ob 16. na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti. Tekmovanje se nadaljuje v soboto popoldne in se zaključuje v nedeljo dopoldne.

Trodnevno kolesarsko etapno dirko okoli Hrvatske in Slovenije prireditelj zagrebške »Ilustrovane sportske novosti«, in sicer v tehnični prireditvi Jugoslov. kolesarske zveze. Omenjena kolesarska dirka, ki se je lani prvič priredila, bo v dneh 12., 14. in 15. avgusta. Proga gre po naslednjem sporedu: Prvi dan, v soboto 13. avgusta: Zagreb - Jastrebarsko - Karlovac (62 km) ter Karlovac - Novo Mesto - Ljubljana (131 km) skupno 193 km. Drugi dan: Ljubljana - Vranksko - Celje (175 km) ter Celje - Slovenska Bistrica - Maribor (62 km) in Maribor - Ptuj - Varaždin (68 km) skupno 205 km. Tretji dan: Varaždin - Koprivnica - Djudjevac - Bjelovar (110 km) ter Bjelovar - Križevci - Zagreb »100 km« skupno 210 km. Pravico starta imajo vsi v kolesarskem savezu verificirani vozači in sicer samo prvorazredni. Zlasti se bodo letos kvalificirala podzvezna moštva od 4 dirkačev, od katerih bo najboljše trojica všteta v plasman. Prijave sprejema KSKJ, Zagreb, Vukovičeva 3 do 8. avgusta. Dirkači bodo ves čas dirke gosti prireditelja.

Davison pokal. V Bruslju se prične danes semifinalna tekma za Davison pokal med Jugoslavijo in Belgijo. Istočasno tekmujeta v Berlinu Nemčija in Francija.

Mednarodna pohorska motociklistična dirka bo tudi letos izvedena velikopotezno. Te naše največje tradicionalne mednarodne motociklistične prireditve se bodo udeležili poleg jugoslov. dirkačev tudi odlični dirkači iz Nemčije in Italije. Dirka bo v nedeljo 14. avgusta, in sicer na progi Reka - Pohorski dom.

Konstituiranje OOLNP Maribor. Na svoji prvi seji se je mariborski Okrožni odbor LNP konstituiral takole: predsednik mag. g. Ciril Maver, podpredsednik F. Frankl, tajnik Viljem Miheljak, blagajnik F. Amon, kapetan J. Konič.

Gospodarska življenja

Uredba o počeku

Splošne določbe.

§ 1. — Denarni zavod, ki je aktiven, a ne more zadostiti svojim obveznostim, ali ki more priti v tak položaj zaradi čezmerna dvigovanja vlog, more v smislu uredbe vložiti na ministrstvo za trgovino in industrijo prošnjo, da se mu dovoli poček.

Kot denarni zavod se smatra v smislu uredbe denarna ustanova, ustanovljena v obliki delniške družbe ali družbe z omejenim jamstvom, hranilnica samoupravnega telesa in zadruga v smislu veljavnih zakonov, če se bavi pretežno z organiziranjem varčevanja in kredita.

§ 2. — (1) Prošnjo in bilanco morata podpisati upravni in nadzorni odbor, ki za resničnost navedb odgovarjata v smislu čl. 20. te uredbe.

(2) V prošnji se mora navesti znesek vlog, ki so bile dvignjene v zadnjem mesecu z navedbo višine vseh vlog, ki so ostale denarnemu zavodu. Prošnjo se morajo priložiti zadnja bilanca ter vsi podatki, ki so potrebni za nedvomno ugotovitev stanja denarnega zavoda. Denarni zavodi v obliki delniške družbe ali družbe z omejenim jamstvom ter hranilnice samoupravnih teles morajo sestaviti bilanco po določilih pravilnika o sestavljanju prečiščenih bilanc denarnih zavodov, ki se hočejo poslužiti uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov z dne 24. januarja 1934. Zadruge morajo sestaviti bilanco po določilih pravilnika o sestavljanju bilanc in načrta prečiščenih bilanc ter določevanju obrestne mere za stare vloge z dne 13. februarja 1934.

Ko denarni zavod predloži trg. ministrstvu prošnjo za dovolitev počeka, mora vložiti te prošnje s potrdilom, njene vložitve, ki ga izdaja trg. ministrstvo, ter s priložitvijo prepisa te prošnje sporočiti svojemu pristojnemu sodišču zaradi vpisa v trgovinski oziroma zadržni register oziroma zemljiško knjigo. Kjer ni trgovinskega oziroma zadržnega registra, se vpiše dovolitev počeka v posebno knjigo, ki se v ta namen uvede. Od dneva vloženja prijave pa do dne, ko se izda odločba na prošnjo oz. dokler ne poteče rok 2 mesecev od dneva vložitve prošnje, se ne morejo proti takšnemu zavodu izdati nikakoli ukrepi za izvršbo ali zarubev niti se ne sme nad njegovim premoženjem proglasiti konkurz.

§ 3. — Trg. minister mora, preden izda sklep po paragr. 4. odrediti pregled denarnega zavoda, ki je vložil prošnjo v smislu § 1. in 2., da ugotovi dejansko stanje zavoda. Pregled se more odrediti tudi za čas počeka.

V primeru, da zahteva poček denarni zavod, ki ima nad 10 milijonov din vlog, mora zaslišati trg. minister pred izdajo sklepa o počeku Narodno banko kraljevine Jugoslavije.

§ 4. — Odlok, s katerim se dovoljuje poček, izda trgovinski minister, če je zavod aktiven in če to zahtevajo splošni interesi, in sicer najkasneje v dveh mesecih po vložitvi prošnje.

§ 5. — Če se ugotovi, da zavod, ki je zaprosil za poček, ni aktiven, obvesti o tem zavod trg. minister ter mu določi rok 8 dni, v katerem se mora izjaviti, če zahteva likvidacijo izven konkurza po določilih št. 26. uredbe.

Poček.

§ 6. — (1) Poček se more dovoliti za najdalje eno leto. Če razmere to zahtevajo ter iz utemeljenih razlogov, se more poček podaljšati za največ eno leto. Denarni zavod more dobiti poček tudi v času likvidacije.

(2) Poček se nanaša samo na one terjatve upnika, ki so nastale do dneva vložitve prošnje pri trg. ministru. Trg. minister more dovoliti poček tudi za obresti in druga plačila teh terjatev, in sicer za največ šest mesecev.

(3) Trg. minister more pri izdaji odloka o počeku odločiti, da se poček ne nanaša na maniše vloge, katerih višino določil on z ozirom na značaj zavoda.

(4) Poček velja od dneva njegove prijave sodišču.

(5) Denarnemu zavodu, ki se poslužuje koristi uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov z dne 23. no-

vembra 1934, se ne more dovoliti poček.

§ 7. — (1) Za čas počeka ne morejo upniki zavarovati proti zavodu starih terjatev. Izplačila se morejo izvrševati samo po predpisih uredbe. S tem pa se vseeno ne izključuje kompenzacija medsebojnih terjatev in dolgogov po enakih pogojih kakor v prisilni poravnavi izven stečaja.

Prav tako ne more biti denarni zavod za čas počeka tožen za izpolnitev starih terjatev, niti se mu ne more zaradi teh terjatev otvoriti konkurz ali dobiti proti njemu sodna pravica na zastavo ali prisilno izplačilo. Zaradi starih terjatev ne more biti nobena **eksekucija**, že dovoljena pa se ne sme izvesti. Prav tako se prekine tok rokov zastaranja, ki so določeni za podvzemanje pravnih dejanj, potrebnih za ostvaritev ali ohranitev pravic iz starih terjatev.

Za časa počeka, ki je dovoljen zadrugi, se ne morejo polnovredno odpovedovati članstva in deleži, niti se ne morejo izplačati deleži; roki za odpoved in jamstvo, ki so že v toku, pa se prekinejo.

§ 8. — Denarni zavod za čas počeka nadaljuje s svojim poslovanjem, za obrate pa, ki ne pripadajo rednemu poslovanju, je potrebno dovoljenje komisarja. Posli, ki so storjeni brez dovoljenja komisarja ali proti katerim je on vložil ugovor, ne veljajo, če je tretja oseba vedela oz. ni vedela samo zaradi debele brezbriznosti, da komisar zanje ni dal dovoljenja ali da je proti njih izvrševanju celo ugovarjal.

Sredstva, ki jih dobi denarni zavod za čas počeka na podlagi novih upniških terjatev, se smejo nalagati samo v lahko likvidne vrednosti. Te vrednosti se morajo voditi posebej, samostojno obračunavati ter posebej upravljati ter služijo v prvi vrsti za plačevanje novih terjatev.

§ 9. — Denarni zavod, ki je dobil poček, mora po vsakih šestih mesecih napraviti razpored denarja, ki je bil plačan iz starih terjatev v tem času. Po tem razporedu se bo v prihodnjem tromesečju uporabila vsa vsota plačanih terjatev za kritje starih zavodovih dolgogov po predhodnem odbitku režijskih stroškov. Pri izdelavi razporeda mora zavod predvideti, da dobe **manjši vlagatelji in drugi upniki proporcionalno več, večji pa manj.** Razpored mora obsegati izjemna plačila vlagateljem za primer bolezni, smrti in nujnega njihovega vzdrževanja in njihovih rodbin ko tudi pravnih oseb za vzdrževanje njih rednega funkcioniranja.

Ko postane razpored pravomočen, se mora nabiti na vidnem mestu v lokalu centrale denarnega zavoda in v lokalnih podružnicah.

Denarni zavod mora predložiti razpored vsakih šest mesecev trg. ministrstvu, ki ga more v 15 dneh v svrhu boljše in pravilnejše razdelitve spremeniti in odrediti zavodu, da tako postopa.

§ 10. — Za čas počeka mora denarni zavod zmanjšati svoje režijske stroške na ta način, da za čas počeka ne izplačuje nikakih taniem ali drugih materialnih koristi članom upravnega in nadzornega sveta. Prejemki celotnega osebja se v tem času izplačujejo samo v višini 50% rednih prejemkov, v kolikor tako zmanjšani znesek ni manjši ko 3000 din mesečno.

§ 11. — Odlok trg. ministra o dovolitvi počeka mora denarni zavod objaviti v »Služb. novinah« in na način, ki je predpisan v pravilih ali poslovniku zavoda. Poleg tega mora objaviti sodno overjeni prepis odloka tudi v poslovnih prostorih zavoda ter vseh podružnic, ga vpisati v trg. oz. zadržni register ter ga sporočiti tudi sodiščem, ki so pristojna za centralo in podružnice in na katerih ozemlju so nepremičnine zavoda.

§ 12. — Kakor hitro je zavod zaprosil za poček in zaradi kontrole nad njegovim poslovanjem, imenuje trg. minister komisarja na stroške zavoda. Pri zadržnih se imenuje komisar iz vrst revizorjev pristojne revizijske zveze.

Spore med komisarji in zavodi rešuje trg. minister.

Če je komisar mnenja, da je neki sklep ali dejanje zavodovega organa nasprot-

no pravilom zavoda, predpisom uredbe ali veljavnim zakonom ali da škoduje interesom upnikov, more njegovo izvršitev ustaviti. O tem mora takoj obvestiti trg. ministra, ki izda o tem rešitev v 15. dneh.

Proti temu sklepu oz. odloku trg. ministra ni pritožbe na drž. svet.

Kjer je po zakonskih predpisih postavljen stalni komisar, opravlja komisar po določbah tega člena tudi njegovo dolžnost.

§ 13. — Od dneva vložitve prošnje trg. ministru v smislu odst. 3. paragr. 2. ter do dne objave dovolitve počeka ne sme zavod izplačevati svojih starih dolgogov niti jih na kateri drug način poravnati. Dovoljena so samo izplačila za kritje rednih režijskih stroškov.

(Dale sledi.)

Automobilizem

Vse šoferje bo nedvomno zanimala vest da je izšel te dni v Mariboru R. Sertič v »Priročnik«, ki vsebuje vprašanja ter odgovore iz teorije in cestno policijskih predpisov za polaganje šoferskega izpita za nepoklicne šoferje. Tajnik mariborske sekcije Avtomobilskega kluba g. Rudolf Sertič je v poljudni, strokovnjaško tehtni besedi zajel v 48 strani obsegajoči knjižici vse, kar nepoklicni šofer pri polaganju šoferskega izpita nujno potrebuje. Omenjena knjižica izpolnjuje vrzel, ki smo jo doslej čutili na tem področju.

Gospodinja

Madeži od trave ali cvetja. Z vodo jih ni dobro izpirati, pač pa je uspešno, če jih dobro namočimo z alkoholom ali pustimo v njem namakati nekaj časa, potem pa jih dobro otremo.

Lesene žalusije (polkna) osnažimo s čopičem in z vlažno krpo. Ko se posušijo, jih namažemo s petrolejom. Tudi barvane stopnice namažemo, ko smo jih osnažili, s petrolejom.

Če te dež ujame na prostem in te do kože premoči, je res hudo. Ko prideš moker domov, se takoj preobleci. Perilo preperi in obesi sušiti. Obleko pa obesi lepo na obešalnik, zgladi in zravnaj vse gube, ter jo obesi na preprih, da se hitro posuši. Ko se je obleka posušila, skrtači in stepi najprej blato, če se ga kaj drži in šele potem obleko na nepravilni strani in z mokro krpo zlikaj. Blata ne čisti na obleki dokler je obleka mokra, ker ga samo razmažeš, a ko se obleka posuši, je tudi blato suho in se da lepo očistiti. Mokre čevlje zbrisi s krpo, po potrebi še prej umij blato in nato nabaši s papirjem, da vsrka vlago tudi znotraj čevlja. Šele nato daj čevlje na kopita in sušiti. Če pa kopit nimaš, čez čas zmenjaj vlažen papir s svežim in čevlje nabaši tako, da dobijo spet lepo in pravilno obliko. Ne puščaj pa mokrih in blatnih čevljev do drugega dne, da se vse blato zaje v usnje in da jih moraš potem z ostro krtačo čistiti, kar pokvari usnje. Pokvari pa se tudi oblika čevlja. Če hočeš, kurnik pa pobeli z apnenim beležem, rač tudi negovati.

Ušive kokoši potresi povsod, zlasti pa pod perutmi, dobro s praškom zoper mrčes, kurnik pa pobeliz apnenim beležem, kateremu dodaj lizola ali kako drugo razkuževalno sredstvo. Tudi gnezda moraš osnažiti, razkužiti in nastlati čistega sena ali slame ter tudi potresti s praškom zoper mrčes. Skrbeti pa moraš tudi, da imajo kokoši vedno kje primeren prostor s suho prstjo in peskom, da se lahko kopljejo in se tako iznebijo mrčesa.

Kamen, ki se naredi na stenah kotlov in loncev odstranimo, če kuhamo v njih krompir. Če je nesnaga še večja, je dobro, če kuhamo v njem nekaj časa kis. Tudi razredčena solna kislina je dobro sredstvo.

Mesni stroj očistiš najhitreje in najbolje na ta način, da za mesom zmelješ v njem kos posušenega kruha. Kruh očisti stroj in popije maščobo, tako da ga je treba nato samo še obrisati s čisto krpo.

Malemu otroku včasih zaradi potu ali nesnage oboli koža. To otroka boli. Da se to prepreči, je treba otroka mazati z glicerinom. V stekleničico z glicerinom vtakni čisto kurje pero in maži vsak dan otroka pod pazduho in med nogami; pač tam, kjer ga peče. Le pri nevednih materah, ki ne poznajo glicerina, in pri nečednih materah, ki ne kopljejo svojih otrok, so otroci bolni na koži.

Mariborske in okoliške novice

Proslava 20letnice Jugoslavije v Mariboru

Četrtnska vožnja.

Ministrstvo za promet je upoštevalo veliko važnost mariborske proslave in je odobrilo četrtnsko vožnjo po železnicah po celi državi.

Četrtnska vožnja velja od 12. avgusta do zaključno 16. avgusta t. l. in je namenjena jubilejni razstavi predvsem pa narodnemu taboru. (Obstoji tudi ugodnost polovične vožnje v območju Mariborskega tedna, ki se vrši od 6. 8. do 15. 8. 1938).

Vsak prijavljenec-udeleženec proslave odnosno narodnega tabora, ki se vozi z vlakom, mora imeti:

- taborsko knjižico (po din 2.—),
- taborski jubilejni znak (po din 2.—),
- železniško legitimacijo (obrazca K—14 din 2.—).

Vsak drugi udeleženec, ki se ne vozi z vlakom, mora imeti na proslavi:

- taborsko knjižico,
- taborski jubilejni znak.

Udeleženci, ki se vozijo z vlakom, kupijo na obmejni postaji polovično karto do Maribora, ki velja za brezplačno vožnjo nazaj. Obenem s to karto prejmejo tudi železniško legitimacijo obrazca K—14 na kateri dajo pri našem odboru pred povratkom iz Maribora potrditi udeležbo na taboru.

S taborsko knjižico in s taborskim jubilejnim znakom ima vsak udeleženec prost vstop na vse prireditve narodnega tabora. Drugih vstopnin ne bomo pobirali.

O p o m b a: Na podlagi taborske knjižice lahko vsak udeleženec, ako ni vezan na svojo organizirano edimico, poljubno

potuje sam in ni vezan niti na katerikoli skupine in niti na čas.

Prehrana in prenočišča

Odbor za proslavo 20letnice Jugoslavije v Mariboru ima svoj poseben odsek za prenočišča in prehrano, predvsem za oskrbo skupnega prenočišča in skupne prehrane. Radi lažje in hitreje ureditve skupnega prenočišča in skupne prehrane, so posamezne organizacije prevzele to skrb za svoje članstvo. Posamezne organizacije se naj zato točno ravnajo po navodilih, ki jih prejmejo od svojih central.

Udeleženci izven organizacij se naj prijavijo za prenočišče pri občinskem pripravljalnem odboru, kamor bo potem glavni odbor za proslavo 20 letnice Jugoslavije v Mariboru poslal nakaznice za prenočišča, ki jih bo oskrbel po šolah proti pristojbini po Din 2.—.

Prehrana bo urejena na enak način. — Posamezne centrale sestavijo seznam svojih članov, ki reflektirajo na skupno prehrano, in te sezname bodo dostavili našemu glavnemu odboru. Udeleženci izven organizacij pa se naj prijavijo radi prehrane pri svojih občinskih pripravljalnih odborih, ki nam tudi pošljejo take prijave, za skupno prehrano.

Vsa prehrana v Mariboru bo pripravljena po kontroliranih cenah, ki bodo označene na vidnih tarifnih tabelah po gostilniških lokalih.

Odbor za proslavo 20letnice Jugoslavije v Mariboru.

Smrtna žrtev neupoštevanja cestno prometnih predpisov

Kljub vsem prizadevanjem merodajnih faktorjev, da bi se na naših cestah napravil red, se vendar ljudje ne držijo cestno policijskega reda. Zlasti kolesarji predstavljajo še danes veliko nevarnost naših cest. Posledica neupoštevanja uradnih navodil je ta, da se v zadnjem času silno množijo prometne nesreče, tako v Mariboru kakor tudi na našem podeželju. V Mariboru so v zadnjem času pričeli z energičnim urejanjem cestnega prometa ter je mariborska policija v teku zadnjih tednov kaznovala več oseb, zlasti kolesarje, ki se niso držali cestno policijskih predpisov. Še hujše pa so razmere na našem podeželju, kjer se kolesarji sploh ne zmenijo za predpise.

Zalostna žrtev neupoštevanja cestno policijskih predpisov je postal sinoči 49-letni zidar Franc Fridl in smo o njegovi tragični smrti doznali naslednje:

Ko se je neki avtomobilist, ki se je mudil v št. Ilju, vračal sinoči ob 18. uri s svojim osebnim avtomobilom proti Mariboru, je privozil iz Baumanovega dvorišča v št. Ilju na svojem kolesu zidar Franc Fridl tako nesrečno padel, da je

no po desni strani. Ko pa je zagledal kolesarja, je takoj avto zavrl in krenil na levo cestno stran. Toda kolesar, ki je privozil iz dvorišča v precej hitrem tempu, je zaletel naravnost v avto ter obležal ne giben na cesti. Značilno je, da se ni kolo niti najmanj poškodovalo, pač pa je zidar Franc Fridl tako nesrečno padel, da je zadobil zevajočo rano nad levim očesom, razen tega pa se mu je strla leva noga. Najbrže se mu je prebila lobanja, ker je nesrečni kolesar obležal mrtev. O tragičnem dogodku so bili takoj obveščeni šentiljski orožniki, ki so ugotovili dejanski stan. Ugotovljeno je, da ne zadene avtomobilista niti najmanjša krivda. Neprevidnost od strani pokojnega Franca Fridla je bila v tem, da je sedel na kolo že na dvorišču okoli 20 korakov od ceste. Pot iz dvorišča proti državni cesti precej visi, tako, da ni mogel kolesa v trenutku nevarnosti naenkrat ustaviti. Morda se nesreča ne bi končala s smrtnim izidom, da ne bi mohl iz asfaltirane ceste oster gramoz, ki je prizadljal pokojnemu Fridlu smrtonosne poškodbe.

Zadnja pot Frančka Seršena

V ponedeljek ob 18. uri je bil pogreb priljubljenega trgovca in Sokola Frančka Seršena. Pred napovedano uro se je pred hišo žalosti zbralo mnogo pokojnikovih prijateljev in znancev, ki so prihitali iz bližnje okolice, pa tudi bolj oddaljenih krajev. Mnogo je bilo zlasti kmetskih ljudi, da pospremijo Frančka na njegovi zadnji poti. Tu se je zbralo mnogo trgovcev in obrtnikov, med katerimi je imel pokojni številne prijatelje. Postrojila se je četa gasilcev, dalje lovci, in končno je prikorakala močna četa Sokolstva, s štirimi prapori za župnim starosto dr. Gorjškem in okrožnim načelnikom Stoparjem na čelu. Med številnimi vencami, ki so viseli po vsem hodniku do prvega nadstropja, so nato ob častni sokolski straži prinesli krsto pred hišo žalosti, kjer je župenik msgr. Lovrec opravil pogrebne molitve. Sledila je Vigred, ki jo je zapel moški zbor ljut. pevskih zborov, nakar se je razvil dolg sprevod. Za križem je šla šolska deca, s šopki rož, sokolski naraščajniki z vencem Sokola, obrtni naraščaj z vencem Trgovskega združenja, dolga kolona Sokolstva, gasilci, lovci, mestna godba, zastopniki trgovcev in

obrnitov, zastopstvo Jug. nac. stranke, zastopniki uradov ter mnogo pokojnikovih prijateljev in znancev. Za krsto so stopali pokojnikova brata, sestri in sorodstvo. Ob odprtem grobu so pevci zapeli občuteno žalostinko, nakar se je poslovil v ganljivih besedah od Sokola Frančka Seršena društveni starosta br. dr. Stanjko in pa za Lovsko društvo, za Trgovsko združenje se je v toplih besedah poslovil od rajnega predsednika Združenja g. Vilar. Slednjič se je poslovil za politične prijatelje v imenu Jug. nac. stranke poslanec Lukačič, ki je podčrtal značaj, marljivost in nesebičnost pokojnikove. Godba je še zaigrala žalostinko, Sokoli so pozdravili zadnjič svojega dragega brata Frančka, sokolski prapori so se poklonili h grobu, nakar so ob prvem mraku začele padati prve grude na krsto, pogrebci pa so se ob zavesti težke izgube razšli po mestu.

Dve novi orožniški postaji na Pohorju. Poveljništvo mariborske orožniške čete je uredilo dve novi orožniški postaji na Pohorju in sicer pri Sv. Martinu in pri Sv. Bolfenku na Pohorju. Obe postaji, ki pričetna poslovati z jutrišnjim dnem, bosta

Vsa Slovenija praznuje 20-letnico Jugoslavije v Mariboru

na jubilejni razstavi od 6. do 15. avgusta
na velikem narodnem taboru 14. avgusta

Za narodni tabor je dovoljena četrtnska vožnja na podlagi povabila, katerega bo odbor v Mariboru poslal vsem občinskim pripravljalnim odborom in pisarnam Putnika, takoj ko prejme prijave udeležencev. Zato se v Sloveniji čimprej prijavite pri občinskih pripravljalnih odborih, izven Slovenije pa v pisarnah Putnika ali direktno Odboru za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, da vam pošlje vabilo pravočasno. Posamezniki, društva in organizacije ter občinski pripravljalni odbori zberite prijave še ta teden.

Bratje in sestre!

Pridite v Maribor!

Odbor za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru

ekspozituri mariborske orožniške čete in bosta močno zasedeni.

Prejeli smo. Z oz. na notico pod tem naslovom pojasnjujemo, da se zadevna notica ne nanaša na trgovino g. J. M o r a v c a, Maribor, Trg svobode.

Naša pesem na meji. Zavedni Mariborčani in člani raznih nacionalnih društev, zlasti Branibora, pohitijo v nedeljo 24. t. m. k Sv. Križu nad Mariborom, kjer nastopijo naši Kobanci in Nanosovci z lepo našo pesmijo. Ljubielji naše meje, ki se zbero ob petih zjutraj na križišču Koroščeve in Vrbanove ulice, hočejo s tem posetom našega Koziaka spodbuditi nacionalno zavednost obmejnega prebivalstva.

To je mož! Mariborski otok je danes dopoldne obiskalo 30 gojencev tukajšnjega Dečjega doma, ki so v veselem dirindaju plavali in rajali na otoku. Najemnik in priljubljeni restavratore gostinskega obrata na Mariborskem otoku g. Majcen je ob tej priliki vse gojence omenjenega zavoda prav lepo pogostil, za kar mu gre priskažna zahvala in priznanje.

Nocoj v mestnem parku od pol 9. do 10. ure promenadni koncert. Svira vojaška godba pod vodstvom kapelnika kapetana g. Jiranka.

V Martinščico se odpeljejo dekleta in deca dne 29. julija ob 21.10. Prosim starše, da pridejo na postajo najmanj pol ure pred odhodom vlaka. Čas prijave na drž. šolski polikliniki je še do 27. t. m. Sedaj smejo iti dekleta od 6 leta dalje in pa dečki do dovršenega 14. leta. Natančnejše informacije daje vodja skupine g. Lavrenčič Ivan, dne 29. t. m. od 10.—12. ure na drž. šolski polikliniki.

Uprava Sokolskega društva Maribor matica sporoča vsem onim, ki nameravajo prijaviti svoj vstop ali prestop v društvo, da mora prijavljenec oddati prijavo osebno tajniku v poslovnih urah, t. j. v ponedeljek in v soboto od 19.—20. ure in v sredo od 18.—19. ure. Osebna predaja prijavnice je potrebna radi izpolnitve neklih administrativnih formalnosti. Prijave, ki jih prijavitelji ne bodo oddali osebno, se ne bodo vpoštevale. Prijavnice se dobijo pri br. tajniku ob označenih urah. Uprava.

Krojni tečaj za žensko krojaštvo v Mariboru se odpravi v ponedeljek dne 1. avgusta t. l. ob 18. uri v dekliški meščanski šoli v Miklošičevi ulici.

V soboto, dne 23. julija vsi v Ruše na svečano proslavo 20 letnice Jugoslavije. Posebni Putnikovi avtobusi. Baklada, koncert, svečana razsvetljava, ognjemet itd. Vožnja Din 20.—. Takojšnje prijave pri Putnik-u, Maribor.

Spored Putnikovih izletov za nedeljo, dne 31. julija: Logarska dolina Din 110.—. Celovec (Vrbsko jezero) Din 120.—. Prijavite se takoj pri Putniku Maribor.

Iz davčne uprave: Razglas. V smislu čl. 148. zakona o neposrednih davkih se objavljajo, da dospe v III. četrtletju 1938 v plačilo: A) dne 1. julija 1938 III. četrtletni obroki zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice; B) dne 15. avgusta 1938 I. polletni obrok zemljarine. Prizadeti davčni zavezanci se opozarjajo, da te obroke v lastnem interesu poravnajo pravočasno in sicer davke navedene ad A) najkasneje do dne 15. avgusta 1938 ad B) najkasneje do dne 15. avgusta 1938 z izrednim doprinosom in banov. dovščino za bedn. fond. — Uslužbeni davek morajo pobrati, odnosno odvesti davčni upravi s seznamkom vsi delodajalci, ki zaposlujejo preko 20 uslužbencev, kakor tudi vse državne in samoupravne institucije in načeloma družbenemu davku zavezane osebe ne glede na število zaposlencev — najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca. Ostali delodajalci pa morajo pobrati uslužbeni davek v davčnih znamkah tako, da jih ob

vsakokratno izplačilu mezde nalepijo v davčni knjižici na zato določenem mestu in uničijo z žigom ali svojeročnim podpisom. (Čl. 98., 99., 100. zak. in pravilnik o neposrednih davkih). Davek na neoženjene osebe, katerih mesečni prejemki znašajo več kot 2.500.— pa morajo vsi delodajalci brez izjeme odpremiti v istem roku davčni upravi v gotovini. Zavodi, naprave in podjetja, ki so dolžna pobirati davek na rente po čl. 71. zakona o neposrednih davkih, morajo odpremiti pobrane zneske po seznamku najkasneje v 45. dneh po preteku vsakega polletja, torej za I. polletje do vštetelega 14. avgusta 1938, II. polletje do vštetelega 14. februarja 1939. Davčni zavezanci splošnega davka na posl. promet po zakonu z dne 31. I. 1922, ki plačujejo davek po knjigi opravljenega prometa, morajo predložiti prijave in plačati ustrezni davek za II. četrtletje 1938 najkasneje do 30. julija 1938. Davčni zavezanci skupnega davka na posl. promet, po zakonu z dne 12. julija 1930., ki so izbrali način plačevanja po vplačilih v gotovini in menicah, morajo polagati odplačila po prometu prejšnjega meseca v 20 dneh po preteku vsakega meseca z mesečnimi prijavi, oni pa, ki so izbrali za podstavo obračuna promet po fakturah pa v 50 dneh po preteku vsakega meseca. Dokler se ne izvrši odmera davkov za tekoče leto se morajo plačevati po davčnem predpisu iz prejšnjega leta (čl. 147.). Davek novih davčnih zavezancev in novih davčnih predmetov se mora plačati najkasneje v 30 dneh po prejemu plačilnega naloga. Kdor ne plača dopolnilnih obrokov do skrajnega plačilnega roka, mora plačati od tega dne pa do dne plačila 6% ne letne zamudne obresti in proti njemu se uvede izvršilno postopanje, ki je v zvezi z izvršilnimi stroški.

Kam sedaj . . . Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Ko so se še pred nedavnim ob koncu meseca junija zaključili diplomski, nižji ter višji tečajni izpiti na naših srednjih in strokovnih šolah, poleg njih pa različni enoletni trgovski tečaj, se je ne samo staršev, temveč tudi nas absolventov lotila velika skrb, kam sedaj? Posebno pereče postaja to vprašanje za ono mladino, ki je dovršila kako strokovno šolo, n. pr. trgovsko akademijo in učiteljske! Saj se stalno povsod govori in piše o nadprodukciji inteligenčnega poklica in silno težko po dolgih 4—5-letih študija priboriti si košček za življenje potrebnega vsakdanjega kruha. Povsod se sicer povdarja, da ni možnosti za namestitve mladih moči, nikdo pa od merodajnih čimteljev ne vidi socialnih krivic, ki so v pravem protislovju s tem klicem. V pričujočem članku hočem iznesti le dva takšna primera, ki bi lahko, če bi se pravilno razumela in razmotrivala, gotovo bila dragocen doprinos k izboljšanju socialnega položaja posebno absolventov trgovske akademije. Prvo in zelo važno dejstvo je, da se v privatnih službah pri sprejemu nove moči nikakor ne gleda na kvalifikacijo te moči in se absolventi trgovske akademije z zrelostnim izpitom skoro istovetijo z absolventi enoletnih trgovskih tečajev. Cesto se pa celo dogaja, da mora absolvent trgovske akademije znižati svoj plačilni pogoj, ker bi sicer delodajalec bil takoj pripravljen sprejeti absolventa enoletnega tečaja. Pa dvojnozaslužkarji na račun nezaposlenih. V občinskih in drugih privatnih službah je zaposlenih precej upokojevcev, pa tudi drugih že kakšno službo vršečih uslužbencev, na katerih mesta bi lahko namestili številni kader nezaposlenih absolventov srednjih in strokovnih šol. Kako je pa pri tistih uslužbencih, ki jim sreča ni tako mila, da bi imeli še kak izredni mesečni dohodek? Pa morajo kljub temu izhajati s pičlo odmerjenimi dohodki s številno družino!

Spomini na dr. Vatroslava Jagića

...Ustavnemu načrtu je sicer zagotovljena večina, to je s svojo politično umetnostjo dosegel g. Pašić, vendar je drugo vprašanje, za kako dolgo. Vi Srbijanci veste, da se Vaše Srbije nihče ne dotakniti, zato ste najzanesljivejši element pri izgradnji te države, ker ničesar ne izgubite, ampak samo pridobite. Pa trebal bi močno osebnost s široko mentaliteto, ki bi Vam ulil več simpatije in ljubezni za one kraje, ki hočejo biti s Srbijanci eno, a nočejo pustiti svojega zgodovinskega imena, svojih tradicij in narodne individualnosti. Vaš današnji režim dozdevno nima človeka s tako jako, široko mentaliteto. Zato se tudi po izvršenem delu bojim nezadovoljstva, trzavic in celo protidržavne agitacije, saj preže naši sosede z vseh strani. Ne mislim, da bi rušenje državnega edinstva moglo imeti uspeha, vendar pa je velika razlika med zadovoljno in jako ter nezadovoljno in slabotno Jugoslavijo.

Kratko pred Jagićevo smrtjo je naša država odkupila njegovo bogato knjižnico. Starcu je bilo težko se ločiti od nje, toda skrb za rodbino, zlasti za vnukinjo Jelko, ga je prisilila k temu koraku. Z nekoliko priročnih knjig je delal dalje manjše stvari, še vedno čil in svež. Toda težka gripa, ki sicer ni pustila težjih posledic, je uplivala na njegovo razpoloženje. Brez knjig in brez zadostno zagotovljene eksistence je postal občutljiv in nerazpoložen. V pismu, ki mi ga je pisal leto dni pred smrtjo, pravi med drugim: »Milo mi bo, če bo končno vaš akademski odbor vzel v roke načrt za Monumenta Serbica ali Slavorum meridionalium ali kakorkoli boste nazvali to stvar. Vem, da ničesar od tega ne bom več videl niti doživel, vendar bi še kaj malega mogel pripomoči. Ne morem se pritožiti, da bi ne imel dovolj dela, vendar se bojim, da bi moglo priti tako daleč, da bi bil brez dela, tedaj pa raje zbogom nego ostati brez dela. K poslom, ki se vrste okrog pisalne mize, so se že pred več ko mesec dni pridružile — hišne skrbi. Ostal sem brez gospodinje, znam že dobro peč čistiti in kuriti, kuhati zjutraj čaj, zvečer pripraviti posteljo itd. Vendar težko prenašam to osamljenost in čakam kakor premražen sonca, kedaj bom zopet dobil v hišo kak ženski stvor. Lahko bi bilo, če bi se mogla stanovanja menjati. Tedaj bi moj sin vzel večje stanovanje, in jaz bi živel pri njem. Toda kje hočeš danes dobiti drugo stanovanje? Tako grem s strahom nasproti jeseni in zimi. Kaj bo še iz mene?«

Vsled ponovne gripe in njenih posledic je v avgustu 1923. v 86. letu življenja preminul ta veliki in zaslužni sin našega naroda. Po svoji poslednji želji je pokopan na varaždinskem pokopališču, v rodni zemlji, ki jo je vedno, dasi daleč od nje, v srcu nosil.

(KONEC.)

O n: »Čudovito, kar vse so že znašli, brzajov brez žice, voznje brez konjev, smodnik brez dima, zdaj manjka samo še nekaj.« — O n a: »In to bi bilo?« — O n: »Doto brez žene.«

Sirite »Večernik«

Lenka

Svečka je plapolala in ob njeni luči se je sklanjala deklica nad listom papirja, ki ji je pravil, da živi Vavrena, da je srečno pobegnil in se kmalu oglasi s pismom.

Praški vihar so zatrli, pričela so se zaslisevanja in kazni.

Špina je imel že vse za sabo. Nedaleč od samostana »Na Slovanih« stoji kamenit križ, kjer počiva z drugimi bojevniki, ki so padli na barikadah. Ni se dolgo mučil v kuti, ki ga ni veselila, temveč je moral z njo v večnost.

Preden so minile počitnice, je zadela gospo Roubinkovo in njeno hčer velika

Slovenski javnosti

Zadnja velika povodenj reke Mure je izredno težko prizadela prebivalstvo v naših severnih obmejnih krajih ob Muri. Uradno ugotovljena škoda znaša nič manj kot 9 milijonov dinarjev. Travniki, polja in posevki so ponekod popolnoma uničeni, tako da je v nevarnosti preživljanje našega obmejnega prebivalstva, ker letos ne bo imelo žetve; uničeni ali močno oškodovani so tudi nešteti domovi.

Splošni narodni interesi nam narekujejo, da pomagamo našemu obmejnemu prebivalstvu v njegovem obupu, ter mu predvsem omogočimo prehrano in obnovo opustošenih domačij. Javna sredstva niso zadostna za vse te naloge, ljudstvo samo pa si tudi ne more pomagati.

Prebivalstvu teh krajev, ki stoji na braniku naše severne meje, je treba pokazati, da ima vsa slovenska javnost razumevanje za njegovo trpljenje in da je pripravljena prinesiti za tako izredno važno podporno akcijo, katero organizira naše društvo, tudi primerne in potrebne žrtve; ne gre le za interese enega kraja, ampak cele Slovenije in Jugoslavije, ki potrebuje na svoji meji zavedno ljudstvo, zavedajoče se, da uživa zaslabo vse naše javnosti.

Organizacijo podporne akcije je prevzelo Društvo prijateljev Slovenskih goric. Zato se obrača društvo na vso slovensko javnost z vljudno prošnjo, da prispeva po svojih močeh primeren znesek za podporno akcijo v korist pomurskim poplavljenecem. Denar naj se nakaže po čekovni položnici našega društva s pripombo »Za poplavljenca«. Kdor ni prejel položnice, naj blagovoli izpolniti na pošti bianko-položnico s številko poštnočekovnega računa »Društvo prijateljev Slovenskih goric, Ljubljana, št. 16.463«. Nabiralno akcijo je odobrila kraljevska banska uprava dravske banovine, ki bo izvršila razdelitev nabranih zneskov. — Društvo prijateljev Slovenskih goric.

Zdeavstva

Ne premišluj, če te kaj boli, temveč misli in reci, jaz hočem živeti in dočakati visoko starost. Ne vdajaj se preveč tugi, pa tudi ne veselju. Vedi, da vse pride in vse mine. Jej zmerom in vedno ob času. Ne bodi požrešen, pa tudi ne preskop. Požrešen človek odebeli in postane len, a skop človek shujša in oslabi. Ne eden ne drugi ne živita dolgo. Tvoja hrana naj bo preprosta, a čisto in dobro pripravljena, ne samo na pol kuhana. Ne sme biti vsa postana ali slabo pregreta, ker to ško duje zdravju. Ne jej in ne pij prevroče, a tudi ne premrzlo. Jej malo mesa. Jej črn kruh in mnogo zelenjave in svežega sadja. Ne misli na prodajo pri sadju in na denar, temveč privošči sebi in družini, naj uživajo sadje, ker je sadje za človeka zdravo. Ne jej preveč slaščic razen medu, pij mnogo mleka, pa boš zdrav. Ogičaj se alkoholne pijače. Alkohol le slabi telo. Sicer čutiš za trenutek, kako te je vino okrepilo, čim pa mine učinek alkohola, se počutiš slabše kakor prej. Če pa že imaš na razpolago vino, tedaj pij zmerno in le, če si žejen. Bodi zmeren pri jedi in pijači ne pretiravaj ne pri delu, a tudi ne lenari. Zmernost v vsakem pogledu, je pol življenja in zdravja.

V vročem poletnem času ni potrebno, da uživa človek vedno le toplo kosilo. Zlasti je umestno, da ne prihaja vsak dan

na mizo juha, ki je sicer okusna, vendar pa preveč ogreje naše telo in povzroča premočno znojenje, marsikdaj pa celo motnje v delovanju želodca samega. Ne smemo pa pozabiti, da se dajo juhe pripravljati in jesti tudi hladne in da so prav prijetne, če so le pripravljene s pravimi in zadostnimi začimbami. Francozi, ki so znani kot največji gurmani na svetu, imajo v juliju in avgustu naj-

rajši juhe, hlajene na ledu. V hlajenih juhah naj bo čim manj testenin.

Plastični film

je baje iznašel Italijan Valentino. Jedro iznajdbe je v tem, da se vstavi med obe leči prizma, ki v kotu 45 stopinj lomí žarke tako, da se vidijo vsi predmeti v treh dimenzijah, torej popolnoma plastično.

Razno

RABITE VITAMINE

potem poskusite sladki kmečk ki kruh pekarnе Rakuša, Koroška c. 24. 3541

POZOR!

Najboljša Dreisiebnerjeva vina iz Spičnika nudi gostilna »Pri lipi«, Gregorčičeva 19. Sprejemamo abonente. 4503

Dobro vpljano

MESNICO

oddam. Ponudbe na upravo pod »Ugodno«. 4498

ZELEZNO POHIŠTVO

železne postelje ostroški vozički solidno in poceni pri »Obnova«, F. Novak, Jurčičeva 6. 4467

Kupim

Kupujem dobro ohranjene SLOVENSKE LEPOSLOVNE KNJIGE

Ponudba ali naslov pustiti v upravi »Večernika« pod »4480«. 4483

Prodam

Dobro ohranjen

OTROŠKI VOZIČEK

ugodno naprodaj. Vprašati dnevno Jadranska 49-I, levo. 4504

PRODAM »LJUBLJANSKI ZVON«

od leta 1881 do 1930, vezan v originalne platnice. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Večernika«. 4494

Sobo išče

SOBO

tudi manjšo, sončno in v vsa kem oziru čisto, iščem s 1. avgustom. Ponudbe pod »Stalno« na upravo lista. 4402

Stanovanje

ODDAM

sončno sobo in kuhinjo tričlanski, snažni družini. Tržaška 4, Kolenc. 4508

Sprejem

GOSPODIČNO

kot sostanovalko. Strossmajerjeva ul. 9. 4500

Službo dobi

VEČ POMOČNIKOV

sprejme mizarstvo Unterlechner. Kopitarjeva 6. 4509

FRIZERKA

dobra moč, dobi stalno mesto. Vse ostalo po dogovoru. Salon Knez. Sodna ul. 9 Maribor. 4507

UCENCA

s primerno šolsko izobrazbo sprejme konfekcijska trgovina Jakob Lah. Maribor. 4501

Sirite »Večernik«

Kis za vlaganje

kakor tudi dvakrat žgano slivovko in vinski spirit za nastavljanje sadja itd. priporoča po najnižjih cenah

ADALBERT GUSEL

veležanljarna Maribor

Koroška cesta 18 in Aleksandrova cesta 39

Mal' položi dar domu na oltar!

Zahvala

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob smrti našega nepozabnega sina, brata, strica in svaka, gospoda

Franca Seršen-a

trgovca in posestnika v Ljutomeru

in ste ga spremljali na njegovi zadnji poti ter njegov grob obuli s cvetjem, izrekamo našo globoko zahvalo. Zahvaljujemo se č. gg. župniku Msgr. Lovrecu ter salezijanskim duhovnikom iz Veržeja, ki so blagoslovili njegov prerani grob. Posebno zahvalo pa dolgujemo Sokolski župi Maribor za nad vse častno spremstvo ter domačemu Sokolu za častno stražo ob njegovem odru. Vse prosimo, da ohranijo blagega pokojnika v svetlem spominu.

LJUTOMER, dne 21. julija 1938.

Rodbina Seršen.

Po počitnicah je bilo v stanovanju gospodične Elis manj hrupno kot prejšnja leta. Ni imela nobenega filozofa in je sprejela na stanovanje samo tri majhne šolarčke. Ni se ji tožilo, da bila je zadovoljnejša. Davna želja se ji je izpolnila.

Predlagala je Lenki, naj se preseli k njej in živi z njo. Ovdovela gospa Roubinkova se je na videz dolgo ustavljala, končno je pa le odnehala; saj je bila Lenka tudi gospodični nekoliko v sorodu.

Lenka je živela novo življenje z dobro, postarno gospodično, ki ji je bila prava mati. Pogosto sta sedeli skupaj v zaupnem in iskrenem razgovoru v pokojnem stricu in Vavreni.

Po počitnicah je prišel Fribort z očetom in zaprosil Marinkino roko. Mama je

seveda sanjala o doktorju, Fribort pa je raje izvolil veliko, krasno posestvo v zlati Hani in Marinka tudi ni zametovala študirane kmeta.

»Imeli ste radi filozofa, oficirja, ali boste imeli tudi kmeta?«

Objela ga je.

Zdaj so prihajala pisma z Moravskega naravnost na Mirinkin naslov; Gospodična Elis je prejela pisma iz Prage, ki so bila pravzaprav Lenkina. Pisal jih je Vojteh Vavrena, medicinae studiosus. Srečno je ušel preiskavam in mirno študiral dalje.

Zelenko ni pisal.

»Saj sem vedela, da bo pozabil, kakor hitro odide.«

(Sledi konec.)